

לימודים לתואר שני  
יו"ר הוועדה החוגית: פרופ' שחר ברם

**מטרת הלימודים**

לימודי התואר השני בשתי מגמות ההתמחות: ספרות עברית וספרות השוואתית מהווים המשך ללימודי התואר הראשון, ומטרתם להרחיב ולהעמיק את ידיעות הסטודנטים בחקירה תיאורטית והשוואתית של ספרות העולם ובחקר הספרות העברית לדורותיה. מטרת הלימודים במסגרת התכנית לכתיבה יוצרת היא לשכלל את יכולת הכתיבה האישית ואת המודעות לקשר שבין יצירה למחקר.

**מבנה הלימודים**

קיימים שני מסלולי לימוד:

**מסלול א' – מסלול מחקרי עם כתיבת תזה**

היקף הלימודים במסלול זה 32 ש"ס: 28 ש"ס בלימודי החוג ו-4 ש"ס בלימודי בחירה מתוך החוג או מחוצה לו (באישור יו"ר ועדת התואר השני החוגית). נוסף על כך, חייבים התלמידים בלימודי שפה זרה עד לרמת מתקדמים. במסלול זה יגישו התלמידים 2 עבודות סמינריות, לפחות אחת בתחום התמחותם וכן עבודת גמר מחקרית (תזה).

הקבלה למסלול א' מותנית באישור יו"ר הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים לאחר ראיון אישי. משך הלימודים שלוש שנים.

**מסלול ב' – מסלול לימודים עם בחינות גמר בכתב ובע"פ**

היקף הלימודים במסלול זה 36 ש"ס: 32 ש"ס בלימודי החוג ו-4 ש"ס בלימודי בחירה מתוך החוג או מחוצה לו (באישור יו"ר ועדת התואר השני החוגית). במסלול זה יגישו התלמידים 3 עבודות סמינריות, 2 לפחות בתחום התמחותם, אצל מרצים שונים וכן יעמדו בבחינות הגמר בכתב ובע"פ. נושא לבחינה בע"פ יבחר בתיאום עם הבוחן, ויאושר ע"י האחראית לבחינות הגמר בעל פה. בחינת הגמר בכתב תיערך פעמיים בשנה, באביב ובסוף הקיץ. על הסטודנטים לעמוד בבחינה זו בשנה השנייה ללימודיהם לתואר השני.

במסלול זה קיימת אפשרות ליום לימודים מרוכז או אפשרות לסיים את היקף הלימודים הנדרש (36 ש"ס) בשנה אחת (בשלושה סמסטרם).

**מסלול ב' – מסלול לימודים עם פרויקט גמר (כתיבה יוצרת)**

היקף הלימודים בתכנית לכתיבה יוצרת 44 ש"ס. במסלול זה התלמידים יכתבו 2 עבודות סמינריות לפי בחירתם ויגישו פרויקט גמר עיוני ומעשי בתיאום עם המנחה (מומלץ ללמוד שפה זרה עד לרמת מתקדמים וקורס מתודולוגיה ותאוריה למעוניינים להמשיך במסלול המחקרי). משך הלימודים שנתיים.

הערה: כלל תלמידי המ.א. ידרשו להשתתף בשישה מפגשים אקדמיים (סמינר חוגי, פורום מחקר, כנסים אקדמיים) במהלך התואר.

לחברי ארגון המורים קיימת אפשרות למלגות עבור הלימודים בחוג.

לאתר לארגון המורים: [https://www.igm.org.il/home\\_page.aspx?page=igm\\_home](https://www.igm.org.il/home_page.aspx?page=igm_home)

**מגמות ותכניות הלימודים:**

**המגמה לספרות עברית**

מתקיימת במסלולים א' ו-ב'. בתכנית נלמדים בעיקר המדורים הבאים: ספרות חז"ל והספרות העממית; הספרות העברית החדשה.

**המגמה לספרות השוואתית**

מתקיימת במסלולים א' ו-ב'. הלימודים מתבססים על מגוון תחומים מספרות העולם, התיאוריה הספרותית וגישות בין תחומיות לספרות.

בשתי המגמות קיימת אפשרות למסלול אישי עם תזה בייעוץ ובאישור הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים ובאישורה. על הסטודנטים הלומדים במסלול אישי לבחור מנטור אישי מקרב המרצים הבכירים של החוג.

### **התמחות בכתיבה יוצרת**

מתקיימת במסלול ב' בלבד. הלימודים כוללים סדנאות יצירה ולימודים עיוניים מתחומי ההוראה של החוג לספרות עברית והשוואתית. במסגרת המסלול לכתיבה יוצרת לומדים הסטודנטים סדנאות בשני תחומים עיקריים: כתיבת פרוזה (סיפורת) וכתיבת שירה. במהלך הסדנאות פוגשים הסטודנטים במורים שהם סופרות/ים, משוררות/ים, עורכות/ים ומתרגמות/ים כולם פעילות/ים בשדה הספרות העברית העכשווית.

### **תעודות סיום**

מוסמכי כלל התוכניות יהיו זכאים לתעודת מוסמך בחוג לספרות עברית והשוואתית בהתאם לתוכנית אותה סיימו. מוסמכי התוכנית לכתיבה יוצרת יקבלו בנוסף לתעודת המוסמך, ספח התמחות.

### **תנאי הקבלה**

מועמדים המבקשים להירשם ללימודי התואר השני חייבים למלא אחר התנאים הבאים:  
בעלי תואר ראשון בספרות עברית או השוואתית או חוג ספרות, ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, והשיגו בלימודי התואר הראשון (בכל אחד מהחוגים, או במסלול חד-חוגי) ציון 80 לפחות (בוגרי תואר ראשון בספרות ידרשו בציון 80 לפחות בקורסי החובה הבאים: מבוא לפרוזה, מבוא לשירה, מהי ספרות ובסמינרים).  
מועמדים למסלול המחקרי (מסלול א'): ראיון קבלה עם יו"ר ועדת התואר השני החוגית על המועמדים להירשם בזמן הדרוש ולהגיש למדור הרשמה המסמכים הדרושים (מקור/נאמן למקור).  
מילוי דרישות נוספות שנקבעו על ידי החוג. מועמדים שברשותם אישור זכאות לתואר ראשון בציון סופי התואר את תנאי הקבלה, אולם נדרשו לקורסי השלמה בחוג בהיקף של עד 8 ש"ס, יוכלו להתקבל כתלמידים מן המניין. אישור הזכאות למ"א של תלמידים אלה יותנה במילוי קורסי ההשלמה בציון 80 לפחות.

מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון. לפרטים נוספים, יש לפנות לתקנון לימודים לתואר שני.

**תנאי הקבלה לתוכנית לכתיבה יוצרת:** בהתאם לתנאי הקבלה הכלליים לחוג לתואר שני. בנוסף, על המועמדים להגיש קו"ח עדכניים וכן 3-4 עמ' של קטעי כתיבה מהתחומים הנלמדים בחוג: פרוזה, שירה. תלמידים שכתביהם ימצאו ראויים, יוזמנו לראיון קבלה.

### **תכנית השלמות - לקראת הצגת מועמדות לתואר שני**

מועמדים שאינם עומדים בדרישות הקבלה לתואר שני בחוג לספרות עברית והשוואתית מבחינת הדיסציפלינות שנלמדו בתואר הראשון או מבחינת רמת הציונים בתואר הראשון, רשאים להציג מועמדות לתכנית זו. תכנית ההשלמות תקבע על פי שיקול ועדת המ"א החוגית ובאישורה.

עם סיום תכנית ההשלמות כנדרש (קבלת ציון 80 בכ"א מהקורסים), יהיה ניתן להירשם מחדש ולהציג מועמדות ללימודי התואר השני. תכנית ההשלמות המלאה כוללת השלמת קורסים בהיקף של 20 ש"ס \*כדלקמן:

שני מבואות בסיס: פרוזה ושירה בהיקף 8 ש"ס

תחנות בספרות העברית החדשה או זרמים ומגמות בספרות המערב בהיקף 4 ש"ס

מהי ספרות (גישות ומושגי יסוד) בהיקף 4 ש"ס

סמינר וכתיבת עבודה סמינריונית בהיקף 4 ש"ס

\* ועדת התואר השני החוגית תוכל לקבוע תוכנית השלמות ספציפית בהתאם להכשרתם הקודמת של התלמידים ולצרכיהם.

תלמידי התוכנית לכתיבה יוצרת שלא סיימו תואר ראשון בספרות זכאים לתוכנית השלמה מצומצמת של 8 ש"ס שאותם יוכלו ללמוד במהלך השנה הראשונה ללימודי המ"א ולהשיג בהם ציון של 80 לפחות. עד סיום חובת ההשלמה הם ייחשבו כתלמידים על תנאי.

### **בדיקה בעברית**

מועמדים בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייבים לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על-ידי החוג (120 במבחן יע"ל או יעלנט) כתנאי לקבלתם ללימודים.